

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/7/2025
Identifikačné číslo spisu:	1219011000
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1219011000.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvinenému H. L. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) ods. 2 písm. b) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 27. mája 2025 v Bratislave o dovolaní obvineného H. L. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 15. februára 2024. sp. zn. 4To/5/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného H. L. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II (od 1. júna 2023 Mestský súd Bratislava I, pozn.) (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 11. augusta 2020, sp. zn. 3T/120/2019, uznal obvineného H. L. vinným z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

v bode I.

obvinený 5. augusta 2019 v čase od 05.00 hod. do 07.00 hod. v F. na ulici Y. č. XX nezisteným spôsobom bez požitia násillia vnikol do obytného domu, kde vyšiel na vyvýšené poschodie, kde po privolaný výťahu pomocou ohnutého drôtu zablokoval poistku dverí výťahu, následkom čoho sa výťah posunul smerom dole a následne s prinesením narádím zo strechy kabíny demontoval medenú cievku o rozmeroch cca. 15 x 10 cm, čím takto uvedeným skutkom spôsobil poškodenú spoločnosť E. správa nehnuteľností, s.r.o. so sídlom V. č. XX, Bratislava škodu vo výške 550 eur, pričom uvedeného skutku sa dopustil napriek tomu, že obvinený bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch právoplatne odsúdený pre trestný čin podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 3T/72/2017 z 31. januára 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. januára 2018,

v bode II.

obvinený 6. augusta 2019 v čase od 01.00 hod. do 08.00 hod. v F. na ulici F. č. X nezisteným spôsobom bez požitia násillia vnikol do obytného domu, kde vyšiel na vyvýšené poschodie, kde po privolaní výťahu pomocou ohnutého drôtu zablokoval poistku dverí výťahu, následkom čoho sa výťah

posunul smerom dole a následne s prineseným narádím zo strechy kabíny demontoval medenú cievku, čím takto uvedeným skutkom spôsobil poškodenému Spoločenstvu vlastníkov bytov a nebytových priestorov F. so sídlom Bratislava, ul. F. č. X škodu vo výške 450 eur, pričom uvedeného skutku sa dopustil napriek tomu, že obvinený bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch právoplatne odsúdený pre trestný čin podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 3T/72/2017 z 31. januára 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. januára 2018,

v bode III.

obvinený v čase od 20.00 hod. 6. augusta 2019 do 07.20 hod. 7. augusta 2019 v F. na ulici L. č. XX nezisteným spôsobom bez požitia násillia vnikol do obytného domu, kde vyšiel na vyvýšené poschodie, kde po privolaný výťahu pomocou ohnutého drôtu zablokoval poistku dverí výťahu, následkom čoho sa výťah posunul smerom dole a následne s prinesením narádím zo strechy kabíny demontoval medenú cievku, čím takto uvedeným skutkom spôsobil poškodenému Združeniu vlastníkov bytov a nebytových priestorov domu L. č. XX až XX škodu vo výške 216,78 eura, pričom uvedeného skutku sa dopustil napriek tomu, že obvinený bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch právoplatne odsúdený pre trestný čin podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 3T/72/2017 z 31. januára 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. januára 2018,

v bode IV.

obvinený v čase od 20.00 hod. 6. augusta 2019 do 07.20 hod. 7. augusta 2019 v F. na ulici L. č. XX nezisteným spôsobom bez požitia násillia vnikol do obytného domu, kde vyšiel na vyvýšené poschodie, kde po privolaný výťahu pomocou ohnutého drôtu zablokoval poistku dverí výťahu, následkom čoho sa výťah posunul smerom dole a následne s prinesením narádím zo strechy kabíny demontoval medenú cievku, čím takto uvedeným skutkom spôsobil poškodenému Združeniu vlastníkov bytov a nebytových priestorov domu L. č. XX až XX škodu vo výške 216,78 eura, pričom uvedeného skutku sa dopustil napriek tomu, že obvinený bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 3T/72/2017 z 31. januára 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. januára 2018,

v bode V.

obvinený v čase od 20.00 hod. 6. augusta 2019 do 07.20 hod. 7. augusta 2019 v F. na ulici L. č. XX nezisteným spôsobom bez požitia násillia vnikol do obytného domu, kde vyšiel na vyvýšené poschodie, kde po privolaný výťahu pomocou ohnutého drôtu zablokoval poistku dverí výťahu, následkom čoho sa výťah posunul smerom dole a následne s prinesením narádím zo strechy kabíny demontoval medenú cievku, čím takto uvedeným skutkom spôsobil poškodenej spoločnosti L., s.r.o. so sídlom Bratislava, ul. L. č. X škodu vo výške 216,78 eura, pričom uvedeného skutku sa dopustil napriek tomu, že obvinený bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch právoplatne odsúdený pre trestný čin podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 3T/72/2017 z 31. januára 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. januára 2018,

v bode VI.

obvinený v čase od 20.00 hod. 6. augusta 2019 do 07.20 hod. 7. augusta 2019 v F. na ulici L. č. XX nezisteným spôsobom bez požitia násillia vnikol do obytného domu, kde vyšiel na vyvýšené poschodie, kde po privolaný výťahu pomocou ohnutého drôtu zablokoval poistku dverí výťahu, následkom čoho sa výťah posunul smerom dole a následne s prinesením narádím zo strechy kabíny demontoval medenú cievku, čím takto uvedeným skutkom spôsobil poškodenej spoločnosti X., s.r.o. so sídlom Bratislava, ul. A. č. XX škodu vo výške 270,00 eur, pričom uvedeného skutku sa dopustil napriek tomu, že obvinený bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch právoplatne odsúdený pre trestný čin podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 3T/72/2017 z 31. januára 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. januára 2018,

v bode VII.

obvinený v čase od 20.00 hod. 6. augusta 2019 do 07.20 hod. 7. augusta 2019 v F. na ulici L. č. XX

nezisteným spôsobom bez požitia násilia vnikol do obytného domu, kde vyšiel na vyvýšené poschodie, kde po privolaní výťahu pomocou ohnutého drôtu zablokoval poistku dverí výťahu, následkom čoho sa výťah posunul smerom dole a následne s prinesením narádím zo strechy kabíny demontoval medenú cievku, čím takto uvedeným skutkom spôsobil poškodenej spoločnosti X., s.r.o. so sídlom Bratislava, ul. A. č. XX škodu vo výške 270,00 eur, pričom uvedeného skutku sa dopustil napriek tomu, že obvinený bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch právoplatne odsúdený pre trestný čin podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 3T/72/2017 z 31. januára 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. januára 2018.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti E. s.r.o. V. XX, Bratislava, škodu vo výške 550 eur, Spoločenstvu vlastníkov bytov, F. X, Bratislava, škodu vo výške 450 eur, Združeniu vlastníkov bytov a nebytových priestorov, L. XX-XX, Bratislava, škodu vo výške 533,46 eura, L. L. X, Bratislava, škodu vo výške 216,76 eura, X. s.r.o., A. XX, Bratislava škodu vo výške 540 eur.

Uznaniu viny predchádzalo vyhlásenie obvineného, že zo spáchania skutkov sa cíti byť vinný, okresný súd postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obvineného prijal a podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku upustil od vykonania dôkazov výsluchov svedkov ako aj listinných dôkazov vo vzťahu k dozaným skutkom (zápisnica o hlavnom pojednávaní z 11. augusta 2020, č. l. 282 - 293).

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním smerujúcim výlučne proti výroku o treste, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 15. februára 2024. sp. zn. 4To/5/2021, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému a jeho obhajkyňi doručené 18. apríla 2024, podal obvinený prostredníctvom na dovolacie konanie ustanovenej obhajkyne 15. októbra 2024 dovolanie, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku po stručnom zrekapitulovaní predchádzajúceho konania a rozhodnutí počas neho vydaných obvinený uviedol, že konaní pred okresným súdom mu bol prvostupňovým rozsudkom uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby a namietané pochybenie nebolo napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku vedenom na krajskom súde, v dôsledku čoho bol porušený zákon v jeho neprospech, reflektovaný vo výroku o vine prvostupňového rozsudku. Poukázal na odvolanie, v ktorom uviedol, že konajúci okresný súd vo svojom rozsudku nezohľadnil a neprihliadol na všetky okolnosti, z ktorých pri určovaní druhu a výmery trestu vychádzal, najmä spôsob vykonania činu, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol daný trestný čin spáchaný, ako aj pohnútku a závažnosť skutku, ktoré nezodpovedali trestu, ktorý mu bol prvostupňovým rozsudkom uložený, ako aj na to, že okresný súd sa nezaoberal a nezohľadnil pri rozhodovaní o treste ďalšiu poľahčujúcu okolnosť, a to že skutok, z ktorého bol obvinený a následne odsúdený, spáchal za tiesnivých osobných a rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil. Ako v priebehu trestného konania, či už pred konajúcim súdom alebo orgánmi činnými v trestnom konaní uviedol, k spáchania daného skutku, ktorý úprimne oľutoval, ho donútila mimoriadne nepriaznivá a ťaživá životná situácia, nakoľko predovšetkým tesne po prepustení z predchádzajúceho výkonu trestu nebolo možné nájsť si zamestnanie. Neoprávnené získaný tovar - medené cievky - od jednotlivých poškodených preto chcel následne predať a takýmto spôsobom si zabezpečiť základnú stravu. Ďalej poukázal na § 212 ods. 2 písm. b), § 38 ods. 2, § 36 písm. h) Trestného zákona s tým, že poľahčujúce a pritŕžujúce okolnosti spravidla vyjadrujú buď postoj subjektu k spáchanému trestnému činu, alebo sa spájajú s objektívnou stránkou trestného činu a majú vplyv na výmeru trestu v rámci zákonnej trestnej sadzby. Preto podľa obvineného okresný súd sa vyššie uvedenou poľahčujúcou okolnosťou [v zmysle §

36 písm. h) Trestného zákona, pozn.], ktorá mohla ovplyvniť rozhodovanie súdu o druhu a výmere trestu, nezaoberal a túto pri svojom rozhodovaní nezohľadnil, naviac, s uvedenou okolnosťou sa ani odvolací súd relevantne nevysporiadal. Naviac, súd dostatočným spôsobom nezohľadnil, že sa k spáchaniu trestného činu priznal, svoje konanie oľutoval a vyjadril svoju vôľu nahradiť spôsobenú škodu, čím z pohľadu individuálnej prevencie došlo z časti k prevýchove priznaním a oľutovaním svojho konania.

Podľa obvineného konajúce súdy tak konali v rozpore s príslušnou zákonnou úpravou, kedy svojim druhostupňovým rozhodnutím a jemu predchádzajúcim prvostupňovým rozsudkom:

a) pri rozhodovaní o určení druhu trestu a jeho výmery nezohľadnili ďalšiu poľahčujúcu okolnosť v prospech páchatel'a, a to podľa § 36 písm. h) Trestného zákona vzhľadom ku skutočnosti, že páchatel' spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných pomerov alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil;

b) pri rozhodovaní o určení druhu trestu a jeho výmery nesprávne zohľadnili príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona (predchádzajúce odsúdenie pre trestný čin) pričom na určenie tejto príťažujúcej okolnosti neboli splnené podmienky - podľa § 212 ods. 2 písm. b) Trestného zákona je predchádzajúce odsúdenie zákonným znakom trestného činu krádeže v kvalifikovanej skutkovej podstate, pričom podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na príťažujúcu okolnosť; a tým

c) pri rozhodovaní o určení druhu trestu a jeho výmery konajúci súd nesprávne vyhodnotil pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností 2:1, nakoľko tento mal byť správne určený v pomere 3:0, teda nezohľadnil pozitívny pomer poľahčujúcich okolností v prospech odsúdeného určením poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l) Trestného zákona (priznanie páchatel'a k spáchanému trestnému činu a jeho úprimné oľutovanie), podľa § 36 písm. n) Trestného zákona (napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti) a podľa § 36 písm. h) Trestného zákona vzhľadom ku skutočnosti, že páchatel' spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných pomerov alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil; a neurčením žiadnych príťažujúcich okolností;

d) čoho dôsledkom bol obvinenému určený trest vo vyššej výmere ako mu bol uložený v zmysle právoplatného prvostupňového rozsudku.

Podľa obvineného došlo rozhodnutím odvolacieho súdu k porušeniu zákona, pretože po preskúmaní veci mal odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku napadnutý prvostupňový rozsudok pre porušenie ustanovení Trestného zákona zrušiť vo výroku o treste a vo veci v zmysle § 322 ods. 3 rozhodnúť sám a uložiť mu miernejší trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, prípadne trest povinnej práce podľa § 54 Trestného zákona, ktoré by dostatočnou mierou viedli k zabezpečeniu nápravy a splnili účel trestnoprávneho postihu stanoveného Trestným zákonom.

Poukázal na rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu s tým, že prvostupňový, ako aj odvolací súd sa dostatočne nezaoberali skutočnosťami relevantným pre ukladanie trestu, čoho dôsledkom mu bol uložený neprimerane prísny trestný postih a nepodmienečné uloženie trestu odňatia slobody v trvaní 16-tich mesiacov nie je primerané a účel trestu možno v posudzovanej veci dosiahnuť aj uložením miernejšieho trestu.

Obvinený preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom, že napadnutým uznesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 319 Trestného poriadku a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanovení § 213 ods. 3 Trestného zákona, a to v neprospech dovolateľa; podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu vo výroku o treste; a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Zároveň dovolateľ požiadal, aby dovolací súd podľa § 388 ods. 2 Trestného poriadku nariadil, aby predmetnú vec súd rozhodol v inom zložení senátu alebo aby ju rozhodol iný sudca.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaciemu dôvodu obvineného podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky

opakovane judikoval, že otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného. Pokračoval, že krajský súd sa pritom zároveň podrobne vyjadril k prítomnosti resp. pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, vrátane vyššie uvedených námietok odsúdeného. V každom prípade, preskúmať takéto skutkové závery súdov nižšieho stupňa dovolacím súdom nie je možné (viď. R 18/2015, 3 Tdo 81/2020). K úplnosti prokurátor uviedol, že trest uložený okresným súdom vo výmere 16 mesiacov bol uložený v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe, keďže pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 5. augusta 2024 bolo možné uložiť trest odňatia slobody v trvaní od 6 mesiacov do 3 rokov, po priznaní prevažujúceho pomeru poľahčujúcich okolností, od 6 mesiacov do 26 mesiacov.

V zmysle vyššie uvedeného preto dovolaciemu súdu prokurátor navrhol, aby dovolanie obvineného odmietol v súlade s § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nie je v posudzovanej veci zjavne splnený a nie je splnený ani žiadny iný dôvod dovolania.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných alebo hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň je potrebné uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012). Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku možno

namietat výlučne iba to, že trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. V súvislosti s argumentáciou obvineného je potrebné uviesť, že predmetným dovolacím dôvodom nemôže byť len neprímeranosť trestu pociťovaná, či už ako prísna alebo mierna, ak bol trest vymeraný v rozmedzí určitej trestnej sadzby (uznesenie najvyššieho súdu z 22. decembra 2022, sp. zn. 3 Tdo 21/2022).

Ďalej dovolací súd vo vzťahu k argumentácii obvineného týkajúcej sa vyhodnotenia pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností pripomína, že otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak ale súd vo výroku napadnutého rozhodnutia konštatuje danosť niektorej takejto okolnosti, či už poľahčujúcej alebo priťažujúcej, ale v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu - pri úprave trestnej sadzby - tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až ods. 4 Trestného zákona, ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Trestného poriadku môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia) (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 18/2015).

Najvyšší súd k uvedenému dodáva, že samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova) (primerane stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 44/2017).

V kontexte vyššie uvedeného najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého uzneseniu krajského súdu, ktorý v rámci revízného princípu zistil, že obvinenému H. L. bol v predmetnej trestnej veci uložený primeraný a spravodlivý trest, vrátane jeho výmery, pričom súčasne treba konštatovať, že tu boli vylúčené prípadné úvahy o zmiernení výmery trestu odňatia slobody, resp. o uložení alternatívneho druhu trestu alebo dokonca o upustení od potrestania. Krajský súd skonštatoval, že okresný súd nepochybil, keď vzhľadom poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že obvinený sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval [§ 36 písm. l) Trestného zákona], ako aj priťažujúcu okolnosť, že obvinený bol v minulosti za trestný čin odsúdený [§ 37 písm. m) Trestného zákona]. Napriek tomuto konštatovaniu, odvolací súd zistil, že okresný súd sčasti postupoval nesprávne, keď u obvineného H. L. vzhľadom aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, spočívajúcu v tom, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Z obsahu procesného spisu je podľa krajského súdu však zrejmé, obvinený požiadavku zakotvenú v ustanovení § 36 písm. n) Trestného zákona v žiadnom smere nenaplnil. Nakoľko však odvolanie podal iba obvinený H. L. rešpektujúc zásadu zákazu „reformatio in peius“ (§ 322 ods. 3 Trestného poriadku), neprichádzala do úvahy akákoľvek zmena rozsudku okresného súdu v neprospech obvineného pre nedostatok odvolania prokurátora, vrátane „vyňatia“ tejto poľahčujúcej okolnosti z výroku o treste prvostupňového rozsudku. Za danej situácie, keďže u obvineného prevažoval pomer poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi okolnosťami, prichádzalo do úvahy zníženie hornej hranice trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona o jednu tretinu.

Krajský súd vo vzťahu k námietke nezohľadnenia ďalšej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. h) Trestného zákona pre úplnosť dodal, že nebola vôbec na mieste. Vykonaným dokazovaním sa totiž nepreukázalo, že by obvinený spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných alebo rodinných pomerov. Odvolací súd neakceptoval argumenty obvineného v dôvodoch podaného odvolania spočívajúce v tom, že trestnú činnosť vykonával v dôsledku nepriaznivej životnej situácie, nakoľko nemal možnosť zamestnať sa tesne po prepustení z prechádzajúceho výkonu trestu. Odvolací súd v naznačených súvislostiach obvinenému pripomenul jeho vyjadrenia v rámci jeho výsluchu z 1. februára 2024 (na č. l. 630), podľa ktorých „ešte pred jeho vydaním do Rakúska bol evidovaný ako

nezamestnaný, avšak so svojim kamarátom pracoval pri rekonštrukcii bytov na území Bratislavy. Nešlo o riadny pracovný pomer, ani o dohodu, on len vypomáhal kamarátovi, ktorý mu dával 5 eur na hodinu“. Pokiaľ sa obvinený dostal do nepriaznivej životnej situácie, tak podľa krajského súdu zrejme len preto, že bol závislý na drogách - pervitíne, čo obvinený rovnako priznal pri svojom výsluchu z 1. februára 2024 pred predsedom senátu odvolacieho súdu.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že východisko pre ukladanie trestu odňatia slobody predstavovala základná trestná sadzba podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona od 6 mesiacov do 3 rokov. Nakoľko v posudzovanej veci sa vychádzalo z rozpätia trestnej sadzby upravenej podľa režimu § 38 ods. 3 Trestného zákona od 6 mesiacov do 2 rokov a 2 mesiacov, v jej rámci bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, t. j. v dolnej polovici takto upravenej trestnej sadzby. Podľa názoru odvolacieho súdu, ide o výmeru trestu odňatia slobody primeranú a zákonnú. S poukazom na osobu obvineného i jeho kriminálnu minulosť (v odpise registra trestov má 18 záznamov), krajský súd vyvodil, že uloženie iného druhu trestu, akým je iba nepodmienečný trest odňatia slobody, neprichádza vôbec do úvahy. Pokiaľ ide o samotnú výmeru trestu odňatia slobody, túto odvolací súd považoval skôr za miernu ako neprimerane prísnu.

Možno teda zhrnúť, že pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody, ide o taký druh trestu, ktorého uloženie zákon za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, pripúšťa a rovnako tak výmera tohto trestu je v rámci zákonnej trestnej sadzby. Je teda zrejme, že okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov je uložený v zákonom stanovenej trestnej sadzbe, primeraný spáchanému trestnému činu a nezakladá dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvineného H. L. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.